

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juli Gallastegi Ezkurra

*Arrasate,
Gipuzkoa
(1921)*

Aurkibidea

Biografia

Uribarri auzoko Urdaixena (Urdaiena) baserrian jaio zen, zazpi anai-arreben artean gazteena. Aita bertakoa zuen, eta ama, berriz, auzo bereko Erguin baserrikoa (gaur galduta). Garagartza auzoko eliza ondoko eskolan ikasi zuen sei urtetik hamahiru urtera arte, beste 120 ikaslerekin batera, gela batean. Santa Agedako eskolan ikasi zuen gero josten eta bordatzen, beste urtebetez. Gerra denboran fronte biren artean zegoen Urdaixena, eta etxetik bidali zituzten. Garagartzako Mardona (Mardoena) baserrian egon ziren hiru hilabetez, eta handik Elorrioko Iguria auzora joan ziren. Anaia antrax gaitzarekin hil zitzaion, eta 50eko hamarkadan etxeko gehienak tifusez gaixotu ziren arren, denak ongi osatu ziren. Juli eta bere ahizpak plaza-andre trebatuak ziren. Inguruko herrietako azoketara, eta Deba eta Elgoibarrera ere joaten ziren barazki eta landareekin. Marrubi garaian astero hiruzpalau egunez joaten ziren Gasteizera marrubiak saltzera. Bergarako Eugenio Arrutirekin ezkondu zen eta lau seme-alaba izan zituzten.

Zintak

ARR-171

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Elortza, Kepa
- **Data:** 2010-07-26
- **Iraupena:** 95 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Gerra hasitakoan, etxetik kanpora

- **Erref:** ARR-171/005
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:08:34. **Bukatu:** 00:11:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Bere amak hiru gerra ezagutu zituen. Gerra hasitakoan, baserritik bidali zituzten eta ganadu eta guzti Garagartzara joan ziren. Santa Agedara barazkiak eramaten zituzten bidea itxi aurretik.

2. Garagartzara ihesi

- **Erref:** ARR-171/007
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:12:47. **Bukatu:** 00:15:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Gerran baserritik bota zituztenean, Mardona baserrira joan ziren Garagartzara. Non dagoen azaltzen du.

3. Garagartzarren artean beldurra

- **Erref:** ARR-171/008
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:15:03. **Bukatu:** 00:17:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra garaian hiru hilabetez Mardonan egon ziren. Beldurra zegoen garagartzarren artean.

4. Garagartzatik Elorriora joan behar

- **Erref:** ARR-171/009
- **Iraupena:** 0:03:58. **Hasi:** 00:17:50. **Bukatu:** 00:21:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra garaian, Mardona baserritik ere atera egin zituzten. Elorrioko Iguria auzora joan ziren, behiak Besaiden lagata eta hilabete eskas egin zuten bertan. Gauez ezkutuan lo egiten zuten neskek.

5. Elorrion fronteak

- **Erref:** ARR-171/010
- **Iraupena:** 0:03:59. **Hasi:** 00:21:48. **Bukatu:** 00:25:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Elorrioko Iguria auzotik Santa Luziara joan ziren eta ermitan lo egin zuten. Fronteak non zeuden kontatzen du.

6. Laguna soldaduekin ezkondu

- **Erref:** ARR-171/011
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:25:47. **Bukatu:** 00:27:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Errazionamendukoarekin eta etxeko janekin moldatzen ziren. Soldaduek laguntzen zieten joan etorrian eta haietako batekin ezkondu zen Iguriako nesketako bat.

7. Kontzentrazio esparrutik zorritz beteta

- **Erref:** ARR-171/013
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:29:40. **Bukatu:** 00:33:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Anai bat kontzentrazio eremuan eduki zuten Gasteizen. Etxeratutakoan zorriak ekarri zituela gogoan du. Lixiba zela egiten zuten kontatzen du.

8. Erreketeek behia jan

- **Erref:** ARR-171/014
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:33:00. **Bukatu:** 00:35:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra garaian, etxeko behi bat hil eta jan zieten erreketeeek. Garagartzan arropak, izarak eta abar laga behar izan zituzten alde egitean eta beste batzuek harrapatu zizkieten.

9. Urkiolara abarketa zaharrekin

- **Erref:** ARR-171/018
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:43:07. **Bukatu:** 00:45:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Urkiolara erromeriara joaten ziren: abarketa zaharrekin joan, haiek bota, hankak garbitu eta berriak jantzi.

10. Plazara saltzera

- **Erref:** ARR-171/020
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:47:41. **Bukatu:** 00:49:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Zapatuetan Bergarara joaten zen tratura eta ahizpa berriz, Oñatira. Domeketan Arrasatera joaten ziren plazara. Sasoikoa saltzen zuten.

11. Gasteizera marrubiak saltzera

- **Erref:** ARR-171/021
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:49:34. **Bukatu:** 00:52:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Garia bi motatakoa ereiten zuten. Goizagokoa maiatzerako helduta egoten zen. Marrubi garaian, Gasteizera astean lau egunez joaten ziren saltzera tren hartuta. Ama gaztea zenean, astoarekin joaten zen.

12. Astoa bete porru

- **Erref:** ARR-171/022
- **Iraupena:** 0:03:58. **Hasi:** 00:52:44. **Bukatu:** 00:56:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Elgoibarrera, Debara eta Gernikara ere joaten ziren azokara. Arrasaten hamabostero egiten zen azoka eta jende asko izaten zen. Amaren garaian, astoa bete porrurekin hemeretzi txakur handi irabazten omen zituen. Anekdotak bat kontatzen du.

13. Tifusak jota etxekoak

- **Erref:** ARR-171/025
- **Iraupena:** 0:05:15. **Hasi:** 01:04:20. **Bukatu:** 01:09:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:

Tifusa pasatu zuten etxeko kide gehienek. Bakunak garestiak ziren. Kalera jeitsi behar izan zuen umeei. Etxetik irten gabe egon behar izan zuten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-28

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com